

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1957-1958.

27 MAART 1958.

WETSONTWERP

betreffende het statuut van het Nationaal Orkest
van België.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
OPENBAAR ONDERWIJS (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VERBIST.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Uw commissie onderzocht, in haar vergadering van 18 maart 1958, bovenvermeld ontwerp.

Ter situering van dit ontwerp weze vermeld, dat het Nationaal Orkest van België — N. O. B. — dat geplaatst is onder de Hoge Bescherming van H. M. Koningin Elisabeth, in 1936 werd opgericht op initiatief van de Heer François Bovesse, Minister van Openbaar Onderwijs. Het bestuur van deze symphonische phalanx was toevertrouwd aan ambtenaren van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

Zo het aantal concerten, die met de medewerking van het N. O. B. werden ingericht, van jaar tot jaar vermeerderde, dan dient de grote uitbreiding van de activiteiten van het orkest toegeschreven aan de gelukkige initiatieven welke genomen werden door de symphonische verenigingen, die op het orkest een beroep deden, evenals aan de oprichting van het werk « Jeugd en Muziek ».

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Heyman.

A. — Leden : de heer Berghmans, Mevr. Craeybeckx-Orij, de heren De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Vanden Berghe, Verbist, Verlackt. — Bohy, Bracops, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Cudell, Dejardin, Demets, Mevr. Groesser-Schroyens, de heer Hoyaux, Mevr. Vanderveken-Van de Plas, de heren Vercauteren. — Destenay, Tahon.

B. — Plaatsvervangende leden : Mevr. de Moor-Van Sina, de heren Gilson, Hermans, Loos, Parisis, Wirix. — Daman, Deconinck, Denis, Nazé, Sercu. — Blum.

Zie :

879 (1957-1958) :

— N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.

Chambre des Représentants

SESSION 1957-1958.

27 MARS 1958.

PROJET DE LOI

relatif au statut de l'Orchestre National de
Belgique.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. VERBIST.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné le projet de loi ci-dessus au cours de séance du 18 mars 1958.

Signalons que l'Orchestre National de Belgique — O. N. B. — est placé sous le Haut Patronnage de S. M. la Reine Elisabeth, et qu'il a été créé en 1936, à l'initiative de M. François Bovesse, Ministre de l'Instruction publique. La gestion de cet ensemble symphonique a été confiée à des fonctionnaires du Ministère de l'Instruction publique.

Si le nombre des concerts organisés avec la collaboration de l'O. N. B. a augmenté d'année en année, l'extension des activités de cet orchestre est due aux heureuses initiatives prises par les sociétés symphoniques qui ont fait appel à l'orchestre, ainsi qu'à la création de l'œuvre des « Jeunesses Musicales ».

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Heyman.

A. — Membres : M. Berghmans, Mme Craeybeckx-Orij, MM. De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Vanden Berghe, Verbist, Verlackt. — Bohy, Bracops, Mme Copée-Gerbinet, MM. Cudell, Dejardin, Demets, Mme Groesser-Schroyens, M. Hoyaux, Mme Vanderveken-Van de Plas, MM. Vercauteren. — Destenay, Tahon.

B. — Membres suppléants : Mme de Moor-Van Sina, MM. Hermans, Loos, Parisis, Wirix. — Daman, Deconinck, Denis, Nazé, Sercu. — Blum.

Voir :

879 (1957-1958) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

Het N. O. B. verwierf grote faam in binnen- en buitenland.

Door de vorige Regering werd op 12 maart 1954 in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een ontwerp van organieke wet betreffende het N. O. B. ter tafel gelegd.

Dit ontwerp verviel door de ontbinding der Kamers in 1954.

Op 10 juni 1954 werd door de heer Harmel een gelijk-aardig wetsvoorstel ingediend.

De huidige Regering heeft gemeend een afzonderlijk ontwerp te moeten indienen, daar het gaat over een belangrijke aangelegenheid, n.l. het juridisch en administratief statuut van het N. O. B.

Het N. O. B.

In een uiteenzetting voor uw Commissie wijst de heer Minister van Openbaar Onderwijs er op, dat het ontwerp langdurige onderhandelingen vergde met de Administratie van Openbaar Onderwijs en van Algemene Zaken. De oplossing welke men ten slotte heeft aangenomen is de klassering van het N. O. B. in de categorie B, zoals bepaald bij artikel één van de wet van 16 maart 1954, betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Vervolgens wijst de heer Minister op de noodzakelijkheid van een statuut, ten bate zowel van de kwaliteit van het orkest als van de belangen van zijn leden.

Meer in 't bijzonder wordt de aandacht gevestigd op het volgende :

1° Het zal de Koning zijn en niet de raad van beheer, die het aantal musici bepaalt waaruit het orkest zal samengesteld zijn.

2° Het scheppen van de functie orkest-dirigent-muziek-directeur is noodzakelijk om de homogeniteit van het orkest te verzekeren.

3° Alle leden van het orkest worden benoemd door de Minister van Openbaar Onderwijs, op voordracht van de raad van beheer en niet door de raad zelf. Het is normaal dat het hoofd van het betrokken Departement zijn verantwoordelijkheid behoudt.

4° Het verbod van cumulatie wordt ingesteld voor al de leden van het orkest, met een functie in een ander permanent orkest. Op dit stuk bestonden meningsverschillen. Sommigen waren de mening toegedaan dat een interpenetratie tussen de grote orkesten aan de degelijkheid zou ten goede komen. De Minister oordeelt dat zulks een verkeerd denkbeeld is; elk groot orkest heeft zijn eigen traditie; bovendien zijn de functies, die een groot orkest te vervullen heeft, van zulke aard, dat zij full-time prestaties vereisen.

5° Het mandaat van de secretaris en van de schatbewaarder wordt op de duur van drie jaar vastgesteld (hernieuwbaar mandaat). De Regering is van oordeel dat het niet gewenst is de belanghebbenden levenslang te benoemen.

6° De Minister zal over 15 dagen beschikken, in plaats van tien, om een beslissing van de raad van beheer te vernietigen.

Een lid der commissie vraagt welke oplossing gegeven werd aan het vraagstuk der pensioenen van de orkestleden: is het een staatspensioen of een gewoon bediendenpensioen? Tevens vraagt hij op welke wijze de aanwerving van de leden zal geschieden.

De heer Minister antwoordt dat het pensioen van de leden van het orkest zal geregeld worden door het wetsontwerp betreffende het pensioen van het personeel van de parastatale instellingen. Dit wetsontwerp werd pas neergelegd en kent aan dit personeel, onder zekere modaliteiten, een staatspensioen toe. Wat de aanwerving betreft,

L'O. N. B. a acquis une grande renommée, tant en Belgique qu'à l'étranger.

Le gouvernement précédent avait déposé le 12 mars 1954 sur le Bureau de la Chambre un projet de loi organique relatif à l'O. N. B.

Ce projet devint caduc par suite de la dissolution des Chambres en 1954.

Le 10 juin 1954, M. Harmel a déposé une proposition de loi analogue.

Le gouvernement actuel a estimé devoir déposer un projet de loi distinct, étant donné qu'il s'agit d'un problème important, à savoir le statut juridique et administratif de l'O. N. B.

L'O. N. B.

M. le Ministre de l'Instruction Publique souligne que le projet a fait l'objet de longs pourparlers avec les administrations de l'Instruction publique et des Affaires générales. Finalement, on s'est mis d'accord pour classer l'O. N. B. dans la catégorie B, prévue par l'article premier de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public.

Ensuite, M. le Ministre insiste sur la nécessité d'un statut, tant en ce qui concerne la qualité de l'orchestre que la défense des intérêts des membres.

L'attention est attirée plus particulièrement sur les points suivants :

1° Le nombre de musiciens dont se composera l'orchestre sera fixé par le Roi, et non par le conseil d'administration.

2° Il est indispensable de créer la fonction de chef d'orchestre-directeur musical afin d'assurer l'homogénéité de l'orchestre.

3° Tous les membres de l'orchestre sont nommés, sur la proposition du Conseil d'administration, par le Ministre de l'Instruction publique et non par le Conseil lui-même. Il est normal que le chef du Département intéressé conserve ses responsabilités.

4° L'interdiction de cumul avec une fonction dans un autre orchestre permanent est instituée pour tous les membres de l'orchestre. Il y avait, sur ce point, des divergences de vues: certains estimaient que l'interpénétration de grands orchestres leur serait profitable. Le Ministre considère cette opinion comme erronée; tout grand orchestre a sa propre tradition; en outre, les fonctions qu'un grand orchestre est appelé à remplir, sont telles qu'elles requièrent des prestations à temps plein.

5° La durée des mandats de secrétaire et de trésorier est fixée à trois ans (mandat renouvelable). Le Gouvernement estime qu'il n'est pas souhaitable de nommer à vie les intéressés.

6° Le Ministre disposera de 15 jours au lieu de dix pour annuler une décision du conseil d'administration.

Un commissaire demande comment sera résolue le problème des pensions des membres de l'orchestre; sera-ce une pension civile ou une pension d'employé? En outre, il demande comment seront recrutés les membres de l'orchestre.

Le Ministre répond que le régime de pension des membres de l'orchestre sera réglé par le projet de loi relatif au régime de pension du personnel des établissements paratâtiques. Ce projet vient d'être déposé et tend à accorder à ce personnel, moyennant certaines modalités, une pension à charge de l'Etat. En ce qui concerne le recrutement,

verwijst de heer Minister naar artikel 12 van het ontwerp. Er zal een vergelijkend examen ingericht worden. Alleen de solisten-aanvoeders kunnen zonder vergelijkend examen aangeworven worden, wanneer beroep wordt gedaan op leraars van koninklijke conservatoria of op onderhorigen van vreemde landen.

Een ander commissielid vraagt of het verbod van cumulatie ook de leden treft van de orkesten, die in de schoot van de conservatoria bestaan. Hij vreest dat een klein land als België over geen voldoende aantal zeer geperfectioneerde instrumentisten beschikt, zodat dergelijk verbod een hindernis zou kunnen zijn tot het samenstellen van een volwaardig orkest. Ook vestigt dit lid de aandacht hierop: de leden van het orkest zijn gewoonlijk personen die reeds een zekere leeftijd hebben bereikt, zodat het bedrag van hun pensioen miniem is gezien het gering aantal dienstjaren. Is daarin voorzien?

De heer Minister meent dat de orkesten van de conservatoria niet kunnen beschouwd worden als permanente orkesten, omdat zij slechts gehouden zijn tot het geven van een aantal concerten per jaar. In principe bestaat er dus geen verbod voor deze leraars; doch voegt hij er aan toe, dat hij niet gunstig staat tegenover dergelijke cumulatie, omdat zij de opleiding van de toekomstige musici in de conservatoria zou kunnen schaden. De Minister verwijst naar artikel 14 van het ontwerp.

Wat het pensioen betreft, verwijst de heer Minister naar het wetsontwerp op de parastatale instellingen.

Een lid der commissie valt de mening bij van de heer Minister, wat de leraars aan de conservatoria betreft. Hij betreurt het dat professoren aan de conservatoria in beslag worden genomen door veelvuldige prestaties, met als gevolg dat zij zich aan de opleiding van de leerlingen niet toewijden zoals het behoort.

Stemmingen.

De artikelen en het geheel van het wetsontwerp werden aangenomen met eenparigheid van stemmen.

Het verslag werd met algemeenschap van stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever.

A. VERBIST.

De Voorzitter a. i.

G. HOYAUX

le Ministre se réfère à l'article 12 du projet. Un concours sera organisé. Seuls les solistes-chef de pupitre pourront être recrutés sans concours lorsqu'il sera fait appel à des professeurs de conservatoires royaux ou à des ressortissants étrangers.

Un autre commissaire demande si l'interdiction de cumul s'applique également aux membres des orchestres des conservatoires. Il craint qu'un petit pays comme la Belgique ne dispose pas d'un nombre suffisant d'instrumentistes très perfectionnés, de sorte qu'une telle interdiction entraverait la composition d'un orchestre complet. Il attire également l'attention sur le fait que les membres de l'orchestre ont généralement un certain âge, de sorte que le montant de leur pension sera minime en raison du nombre limité d'années de service. A-t-on prévu des mesures en ce sens?

M. le Ministre est d'avis que les orchestres des conservatoires ne peuvent être considérés comme des orchestres permanents, étant seulement tenus à donner un certain nombre de concerts par an. En principe, il n'existe donc pas d'interdiction pour ces professeurs. Il ajoute cependant qu'il est hostile à pareil cumul qui pourrait porter préjudice à la formation des futurs musiciens dans les conservatoires. M. le Ministre se réfère à l'article 14 du projet.

En ce qui concerne la pension, M. le Ministre se réfère au projet de loi relatif aux établissements parétatiques.

Un commissaire, tout en partageant l'opinion de M. le Ministre en ce qui concerne les professeurs des conservatoires, regrette cependant que certains d'entre eux soient absorbés par de nombreuses prestations et ne puissent se consacrer comme il convient à la formation des élèves.

Votes.

Les articles ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur.

A. VERBIST.

Le Président a. i.

G. HOYAUX.